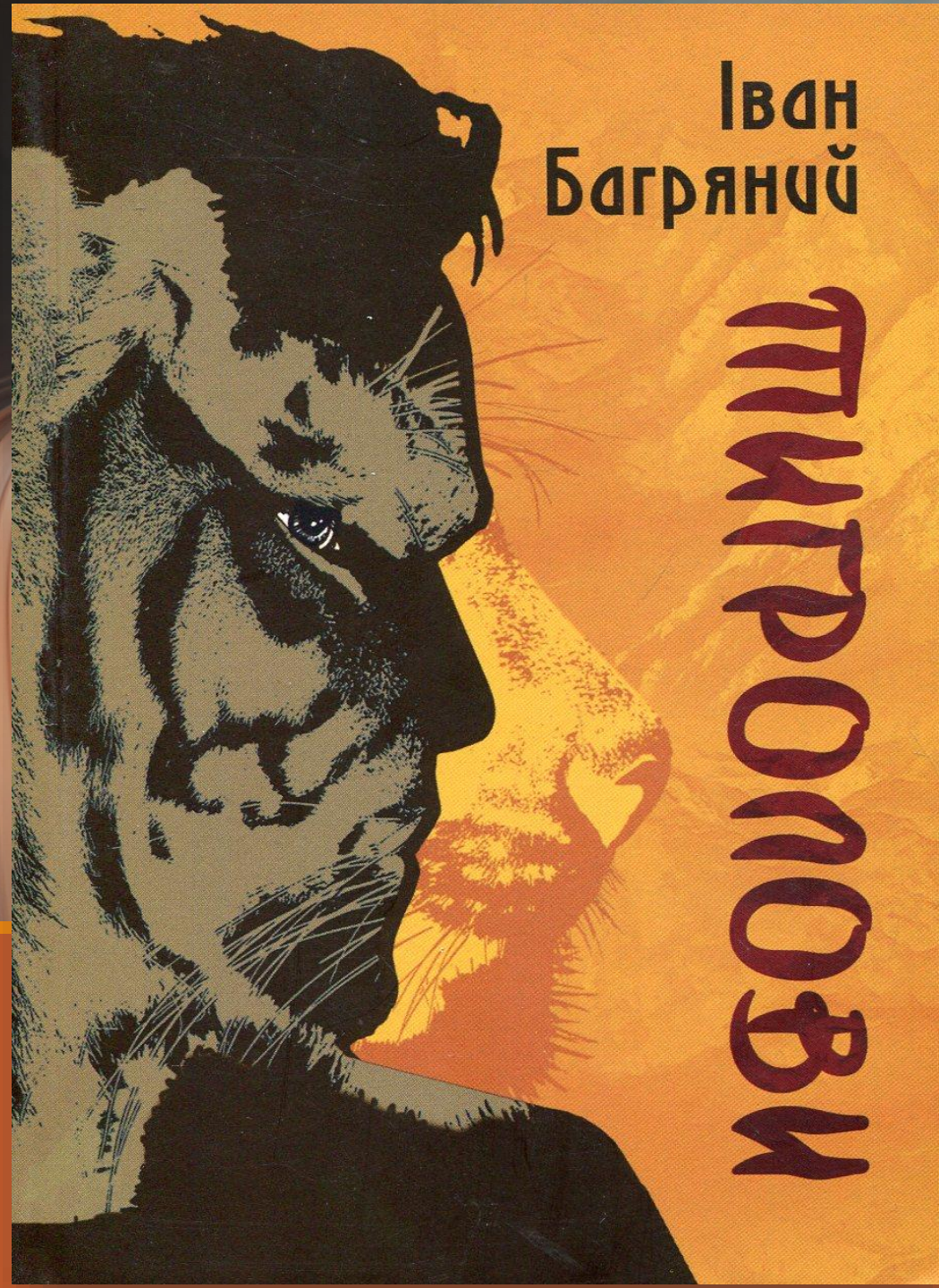

КНИГИ-ЮВІЛЯРИ РОКУ

Феномен «Тигроловів»
Івана Багряного

Іван
Багряний

ТИГРОЛОВИ

ІВАН БАГРЯНИЙ

19.09.1906–25.08.1963

(справжнє ім'я Лозов'яга Іван Павлович)

Іван Багряний – одна з найяскравіших постатей в українській літературі ХХ ст.

Народився в селі Куземин (на той час Харківщина, тепер Сумщина), у родині муляра.

Непересічна особистість – поет, прозаїк, драматург, публіцист, журналіст, карикатурист, ілюстратор, Голова Української національної ради, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка (посмертно) та номінант на Нобелівську премію з літератури.

Факти з біографії автора

1925 р. почав працювати в м. Кам'янець-Подільський – ілюстратором у газеті «Червоний кордон», в якій надрукував свої перші вірші.

1926 р. був членом опозиційного літературного об'єднання МАРС та співпрацював з В. Підмогильним, Є. Плужником, Б. Антоненком-Давидовичем, Г. Косинкою, Т. Осьмачкою. Переслідувався радянською владою.

1932 р. заарештований за те, що «був Головою антирадянського опору» і за проведення контрреволюційної агітації за допомогою літературних творів. Його відправили у спецпоселення на Далекому Сході.

Іван Павлович Лозов'яга, крім псевдоніма Багрянний, використовував і такі: Іван Полярний, Сорок Сорок, Дон Кочерга.

Після втечі із заслання жив у Зеленому Клину (заселені українцями території на Далекому Сході). Спогади про цей час перетворилися на роман «Тигролови».

Іван Багрянний став першою людиною, яка викрила сталінські злочини.

Іван Павлович – майстер дитячого слова. Написав дві казки «Про лелек і Павлика Мандрівника» та «Телефон».

Він – непересічний художник. Книжки з казками збагачені авторськими малюнками.

Українська діаспора в Америці проводила агітацію за надання Івану Багрянному Нобелівської премії з літератури.

Історія створення роману

У 1944 р. Іван Багряний долучився до лав ОУН. У той час написав свій найвідоміший роман «Тигролови». А передували цьому особистий опір ще у шкільні роки тогочасній російській владі, членство в «Майстерні літературного слова» (МАРС), публікації поезій, поем, драм у престижних тогочасних українських часописах «Глобус», «Життя і революція» та «Червоний шлях».

Після друку його невеликої книжечки «Ave Maria», яку заборонили та конфіскували зі всіх київських книгарень, Багряного звинуватили у «протаскуванні в художній творчості ідей, ворожих нашій добі».

Перший арешт, заслання на Далекий Схід, втеча, знову арешти, тюрми, безкінечні знущання і вибивання зізнань відіграли свою роль в остаточному світогляді письменника та відобразилися в його потужних творах.

Одного разу Багряному повідомили, що його розшукують гестапівці, які почали справжнє полювання на активістів українського національного руху. Місцеві патріоти сховали його в конспіративній оунівській квартирі. Саме тут він усього за 14 днів написав роман, побудований на далекосхідних враженнях.

Після львівського літературного конкурсу в 1944 р. часопис «Вечірня година» вперше друкує скорочений варіант твору з назвою «Звіролови», який згодом разом з повістю «Старший боярин» Т. Осьмачки отримує першу премію. До слова сказати, авторську назву («Тигролови») без дозволу автора змінив редактор. Після війни, у 1947 р., роман вийшов окремою книгою.

Невдовзі твір було перекладено німецькою й видано в м. Кельні, а також перекладено англійською, французькою, голландською та іншими мовами. Загальний тираж роману становив три мільйони.

Події, які стали основою роману

Назва роману «ТИГРОЛОВИ» – це ті, що заганяють людину, як звіра, у клітку і перевозять туди, де, як їм здається, вони будуть у безпеці.

«Експрес» Владивосток – Москва. Не просто потяг, а ціла республіка на колесах. Вагон говорить усіма діалектами української мови. Це Україна «без стерна і без вітрил», що зірвалася з місця і поїхала по «стройках комунізму» в усі кінці СРСР.

Пережиті події під час заслання автора на Далекий Схід, де він пізнав суворі закони тайги, життя українців-переселенців, сувору небезпеку є основою роману, а прототип Григорія Многогрішного – сам автор.

Підґрунтя твору – особисті враження автора. Іван Багряний зазнав переслідувань з боку радянської влади, перебуваючи на Далекому Сході. Спочатку – як висланець із заборонаю протягом трьох років проживати в Україні, а потім – як каторжанин «БАМЛАГу».

Сюжет, ідейне спрямування

Кожна сторінка роману – історія знищення українського народу і ствердження, що його знищити неможливо.

У романі сувора правда життя із захопливим сюжетом про пригоди політв'язня-втікача Григорія Многогрішного.

Двобій Григорія Многогрішного та майора НКВС Медвина – це боротьба Людини із світом пітьми і пекла. Автор як очевидець змальовує страшні картини знуцання над людьми, приниження їх людської гідності, насильства, приреченості на забуття в пеклі концтаборів. Юнак тікає з ешелону смерті – і в сотень інших арештантів піднімається дух, з'являється надія хоч не на порятунок, а на помсту своїм мучителям. Блукає в нетрях у пошуках порятунку й безпечного місця – і рятує дівчину-мисливця від розлюченої ведмедиці, хоча сам був на межі смерті від фізичного виснаження. Користується гостинністю українського роду Сірків із Зеленого Клину та стає їм за сина і брата, партнера в полюванні. Закохується в Наталку Сірко, страждає, але приховує свої почуття, щоб не наражати дівчину на небезпеку, та дає їй врешті-решт омріяне щастя взаємної любові.

Символіка роману

Потяг-дракон – символ тоталітаризму.

Тигр – символ володаря, сили та незламності людського духу.

Білена глиняна хата – символ України в тайзі.

Потяг-експрес – символ «забезпеченого» нового життя більшовицької верхівки.

Цитати з роману

«Ліпше вмирати біжучи, ніж жити гниючи!»

«В сміливих щастя завжди є!»

«Бог не без милості, козак не без щастя»

«І виростали крила у тих, хто був заломився вже зовсім»

«Не поламана лишилась тільки воля та жадоба щастя»

Роман «Тигролови» онлайн

Аудіокнига Тигролови - автор
Іван Багрянний
Слухайте онлайн

Жанр: [Українська література / Роман](#)
Автор: [Іван Багрянний](#)
Читає: [Борис Лебеда](#)
Триває: 12:15:01
Поділитись:

Іван Багрянний
Тигролови

 Українська КЛАСИКА [РОМАН]

Рейтинг: (234 голоси)
 4.5

Аудіо-книга – СЛУХАТИ

Читає Борис Лебеда

<https://4read.org/504-van-bagryaniy-tigrolovi.html>

Книга-онлайн – ЧИТАТИ

<https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=30&page=47>

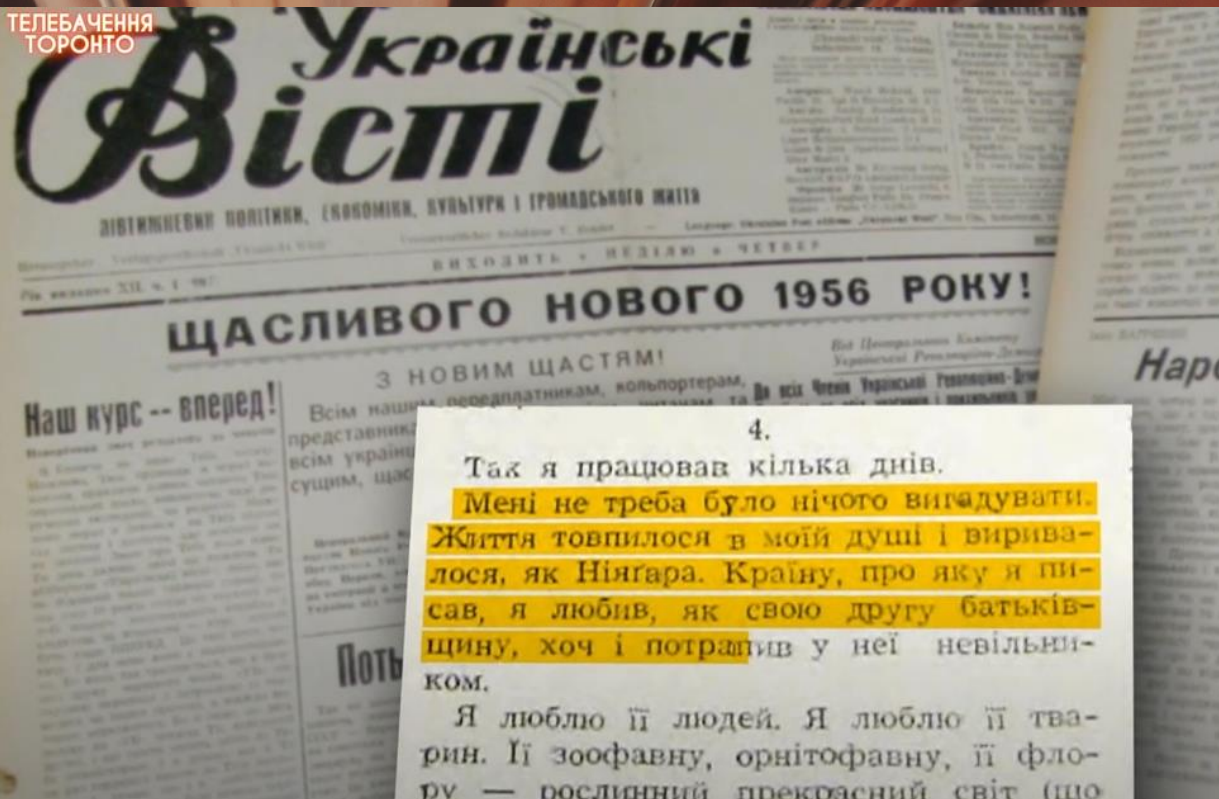

Екранізація роману

«Тигролови» – український художній телевізійний фільм режисера Ростислава Синька, відзнятий у 1994 році на кіностудії «Укртелефільм»

[com/watch?v=YGPav4h6PsA](https://www.youtube.com/watch?v=YGPav4h6PsA)

Документальні фільми

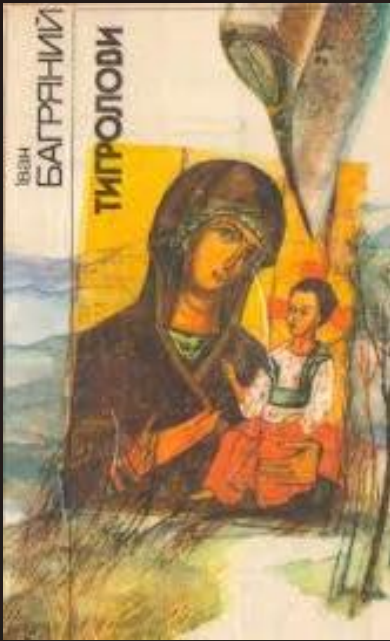
Сміливі завжди мають щастя: Іван Багряний та «Тигролови»

https://www.youtube.com/watch?v=Lxe6hC0_8Ik

«Тигролови» Івана Багряного — перший український бойовик

<https://www.youtube.com/watch?v=7dU604la238>

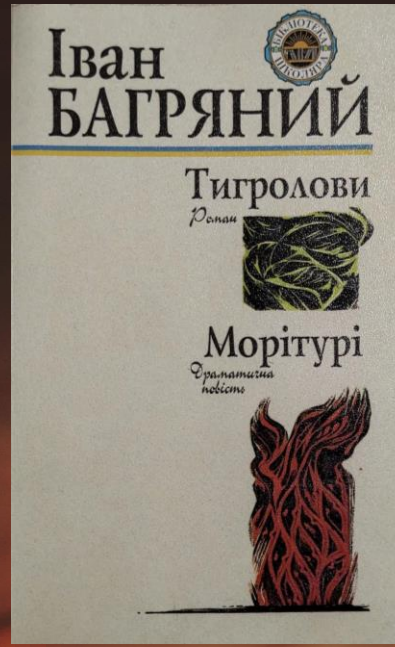
Із фондів нашої бібліотеки

Багряний, І.
Тигролови : роман
та оповідання
/ Іван Багряний. –
Київ : Молодь,
1991. – 264 с. : іл.

Багряний, І.
Тигролови :
роман ;
Огненне коло :
повість / Іван
Багряний. –
Київ : Укр.
письменник,
1996. – 350 с.

Багряний, І.
Тигролови ; Морітурі
/ Іван Багряний. –
Київ : Наук. думка,
2000. – 264 с. : іл.

Багряний, І. Тигролови :
роман : у 2 ч.
/ Іван Багряний. –
Торонто : Прометей,
1947.

Бібліографічні джерела з фонду бібліотеки про творчість Івана Багряного та роман «Тигролови»

1. Войцишин, Ю. Іван Багряний : літ.-бібліогр. студія / Юлія Войцишин. – Вінніпег ; Оттава : Гомін України, 1968. – 88 с.
2. Горопаха, А. Краснопілля Івана Багряного : [творчість письменника, громад.-політ. діяча І. Багряного] / Андрій Горопаха // Літ. Україна. – 2018. – 12 лип. (№ 24). – С. 3.
3. Логвиненко, Н. Іван Багряний «Тигролови» / Наталія Логвиненко // Укр. мова та літ. – 1999. – Жовт. (№ 38). – С. 5–6 ; Жовт. (№ 39). – С. 5–6.
4. Луцій, С. Про нашу мужність: романи І. Багряного «Тигролови» та «Сад Гетсиманський» / Світлана Луцій // Укр. культура. 2007. – № 12. – С. 36–37.
5. Луцій, С. Романи Івана Багряного «Тигролови» та «Сад Гетсиманський» : за архівними матеріалами Юрія Лавриненка / Світлана Луцій // Слово і час. – 2006. – № 10. – С. 21–31.
6. Луцій, С. «Тигролови» та «Сад Гетсиманський» у контексті еміграційної періодики / Світлана Луцій // Київ. – 2007. – № 1. – С. 166–173.
7. Марцинюк, Т. Людина на трагічному іспиті історії : (роман «Тигролови» І. Багряного) / Т. Марцинюк // Дзвін. – 1995. – № 10. – С. 149–150.
8. Пономарьов, Т. Дослідження мовного багатства роману «Тигролови» Івана Багряного // Дивослово. – 2007. – № 4. – С. 26–31.
9. Слабошпицький, М. Вжити й розповісти світові : [життя і творчість Івана Багряного] / М. Слабошпицький // Київ. – 2005. – № 6. – С. 127–137.
10. Сомкіна, К. М. Той, що біг над прірвою : до 100-річчя від дня народж. І. П. Багряного / Сомкіна К. М. // Календар знамен. і пам'ят. дат. – 2006. – IV кв. – С. 26–31. – Бібліогр.: с. 30–31 : фот.
11. Шапошникова, О. Іван Багряний / Олена Шапошникова ; [голов. ред. О. В. Красовицький]. – Харків : Фоліо, 2019. – 116 с.
12. Шугай, О. Іван Багряний: нове й маловідоме : есеї, документи, листи, спогади, нотатки, факти. Кн. 1 / Олександр Шугай. – Київ : Смолоскип, 2013. – 955 с. : іл.

У презентації використано матеріали з відкритих
інтернет-джерел та бібліотечних видань

Матеріал підготували співробітники відділу
наукової інформації та бібліографії

© Черкаська ОУНБ імені Тараса Шевченка, 2024